

Raadsvoorstel

Onderwerp Nota lokale publieke media-instelling gemeente Groningen 2024-2028
Telnr. 14050 Bijlagen 2

Registratienummer 339501-2023
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder Schuiling

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 12 Jaar 2023
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. kennis te nemen van het rapport 'Omroep Organisatie Groningen 2023. Een Groningen Gehoord Inwonerspanel onderzoek';
- II. de beleidsnota Lokale publieke media-instelling gemeente Groningen 2024-2028 vast te stellen.

Samenvatting

Onder de Mediawet 2008 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding en bekostiging van de lokale media-instelling. Onlangs heeft het college uw raad voorgesteld het Commissariaat voor de Media positief te adviseren op de aanwijzing van Stichting Omroeporganisatie OOG als lokale media-omroep voor onze gemeente. Omdat de huidige medianota eind 2023 afloopt, stellen we voor een nieuwe nota voor de periode 2024-2028 vast te laten stellen. Landelijke en lokale ontwikkelingen in het medialandschap zijn in deze beleidsnota verwerkt, samen met aandachtspunten rondom de maatschappelijke rol en de lokale democratie waar het College in het bijzonder aandacht voor heeft ten aanzien van het lokale mediabeleid. Deze actualisatie van het beleid geeft invulling aan de gemeentelijke taken in de Mediawet. Gelijktijdig met het vaststellen van de nota door de gemeenteraad bieden wij uw raad het tweejaarlijks kijk -en luisteronderzoek 'Omroep Organisatie Groningen 2023. Een Groningen Gehoord Inwonerspanel onderzoek' aan ter kennisneming.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Sinds 2010 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de financiële ondersteuning van de lokale media-instelling. Het huidige gemeentelijke mediabeleid heeft een looptijd tot eind 2023. Daarom is het noodzakelijk voor de periode 2024-2028 een nieuwe beleidsnota vast te stellen, waarin de gemeentelijke verantwoordelijkheid, ambities en aandachtspunten verwoord zijn voor de komende jaren. Deze nota bevat de inhoudelijke en financiële kaders waarbinnen de lokale media-instelling haar activiteiten ontwikkelt. Met deze herziening van het beleid sluiten we als gemeenten aan bij landelijke en lokale ontwikkelingen op het gebied van mediabeleid. Met dit voorstel wordt uw raad gevraagd om de beleidsnota vast te stellen op basis waarvan het College de uitvoering en invulling in afstemming met OOG vormgeeft.

Op verzoek van uw raad doet de afdeling Onderzoek Informatie en Statistiek in opdracht van de beleidsafdeling Cultuur sinds 2016 onderzoek naar de bekendheid en de waardering van OOG TV en Radio bij de leden van het Inwonerspanel. Het rapport 'Omroep Organisatie Groningen 2023. Een Groningen Gehoord Inwonerspanel onderzoek' - hierna aangeduid als het kijk- en luisteronderzoek OOG 2023 - is in september jongstleden opgeleverd en deze bieden we tegelijk met de nota aan uw raad aan ter kennisneming.

Kader

- Grondwet (journalistieke onafhankelijkheid)
- Wet op het specifiek cultuurbeleid (d.d. 11 maart 1993)
- Mediawet 2008
- Het begint in Groningen: voor wat echt van waarde is, coalitieakkoord gemeente Groningen 2022-2026
- Kadernota cultuur Kunst en Cultuur voor iedereen 2021-2024
- Cultuurnota Kunst en cultuur voor iedereen 2021-2024
- Nota lokale media-instelling gemeente Groningen 2020-2023
- Omroep Organisatie Groningen 2023. Een Groningen Gehoord Inwonerspanel onderzoek
- De Algemene Subsidieverordening gemeente Groningen 201

Argumenten en afwegingen

1. De gemeentelijke rol van toezichthouder op de lokale media-instelling is hoofdzakelijk van financiële aard. Deze is wettelijk geregeld, en maakt daarmee ook noodzakelijk dat de gemeente mediabeleid formuleert en vaststelt. Hierin heeft de gemeente geen zeggenschap over de inhoud van de programmering van de omroep. Omdat de gemeente Groningen traditioneel grote waarde hecht aan een sterke, duurzame, onafhankelijke en kwalitatief hoogwaardige mediavoorziening vragen wij OOG wel te voldoen aan enkele aanvullende aandachtspunten. Dit zijn:

a. Extra aandacht wijken en dorpen

De lokale media-instelling is er voor alle inwoners van de gemeente. Inwoners hebben behoefte aan berichtgeving uit de directe leefomgeving. De lokale media-instelling zoekt hierbij ook de samenwerking op met lokale partners.

b. Aandacht voor lokale democratie en het publieke debat

De lokale democratie is gebaat bij een lokale omroep die de signalerende, agenderende en controlerende taken goed kan uitvoeren. Voor de uitvoering hiervan vragen we extra aandacht. De lokale media-instelling dient een podium te bieden voor het publieke debat.

c. De maatschappelijke verbinding en samenwerking

De lokale media-instelling heeft een belangrijke verbindende rol in de samenleving. Uit onderzoek blijkt dat jongeren minder bekend zijn met de activiteiten van OOG en dat zij minder bereikt worden dan andere doelgroepen. Wij vragen de lokale media-instelling hier speciale aandacht voor te hebben. Ook de samenwerking met andere lokale en regionale media-instellingen speelt hierbij een rol. Daarnaast is OOG ook een belangrijke partner op het gebied van mediawijsheid, zowel voor het publiek, als in samenwerking met vakopleidingen.

2. Anders dan voorgaande jaren stellen we voor om de medianota voor de periode van 5 jaar vast te stellen in plaats van de gebruikelijke 4 jaar. De belangrijkste reden hiervoor is de aanwijzing van het Commissariaat voor de Media van OOG als lokale publieke media-instelling voor de periode 2024-2028. Vanwege de samenvallende momenten in de

besluitvorming hebben we de mogelijkheid de wettelijke zendaanwijzing en het gemeentelijke mediabeleid op elkaar aan te laten sluiten wat betreft termijn.

Daarnaast verwachten wij dat gedurende de komende beleidsperiode 2024-2028 duidelijkheid komt over de eventuele veranderingen in de subsidiesystematiek voor de lokale mediaomroepen. Dit proces speelt al ruim 4 jaar en heeft gedurende de coronapandemie zowel tijdelijk stilgelegen als aan urgentie gewonnen. Zoals nu lijkt zal de financieringsverantwoordelijk voor de lokale mediapartijen vanaf 2026 rechtstreeks bij het Rijk komen te liggen. Welke veranderingen en consequenties hier exact mee gemoeid gaan is niet duidelijk. Mogelijk betekent dit dat een tussentijdse aanpassing van de medianota noodzakelijk is, dit zullen we bepalen wanneer het relevant wordt. Vaststellen van de nota voor een kortere periode is mogelijk, maar vanwege de media-aanwijzing van 5 jaar als enige zekerheid richting de toekomst op dit moment niet wenselijk.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Dit voorstel is in lijn met de aanwijzing van OOG als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Groningen in de periode 2024-2028 door het Commissariaat voor de Media.

Deze beleidsnota is een aanscherping van de voorgaande nota met looptijd 2020-2023. Gedurende deze periode zijn er twee kijk- en luisteronderzoeken uitgevoerd, die als input gelden voor de nieuwe nota. Daarnaast is de nota tot stand gekomen in samenwerking met OOG als aangewezen uitvoerende partij. De uitwerking sluit aan bij de Mediawet en de richtlijnen van de Nederlandse Lokale Publieke Omroepen, het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke omroepen in Nederland.

Financiële consequenties

Het financiële kader bij deze beleidsnota is in totaal €658.000,- per jaar. Deze zijn reeds onderdeel van de begroting van programma 3.5 Cultuur. Hiervan is €653.000,- gereserveerd als subsidiebijdrage voor de lokale media-instelling en €5.000,- voor het tweejaarlijkse kijk -en luisteronderzoek.

Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor de bekostiging van de lokale media. Bekostiging van de lokale omroepen kan plaats vinden op basis van een richtbedrag per huishouden voor lokale omroepen in het gemeentefonds. Het richtbedrag per huishouden in het gemeentefonds 2024 is € 1,57 per huishouden. In de omroepnota 2016-2019 voor de gemeente Groningen is vastgesteld dat de financiering van de lokale omroep gedaan wordt op basis van de uitgangspunten van NLPO (opvolger van belangenbehartiger OLON) en VNG. De bekostiging betreft de vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke media op zodanige wijze dat kan worden voorzien in een lokaal toereikend media-aanbod en continuïteit van bekostiging is.

De afgelopen jaren heeft OOG onder verscherpt toezicht gestaan vanwege financiële krapte, mede naar aanleiding van de omvorming naar een streekomroep. Budget en programma moesten opnieuw in balans gebracht worden. Daarbij is het vergaren van eigen inkomsten uit bijvoorbeeld reclame en sponsoring voor veel lokale omroepen een enorme uitdaging, zo ook voor OOG. Hier wordt echter onder de nieuwe directie opnieuw een strategie voor bepaald, in samenwerking met RTV Noord. In de afgelopen beleidsperiode is er veel vooruitgang geboekt op in bedrijfsvoering en het aantrekken van middelen uit diverse fondsen, wat heeft geleid tot een stabiele financiële basis voor de toekomst.

Daarnaast heeft het Rijk de afgelopen beleidsperiode extra middelen beschikbaar gesteld in de vorm van pilots voor de versterking van lokale media-instellingen, samenwerking op lokaal niveau en onderzoeksjournalistiek. Dit liep via verschillende subsidieprocedures bij het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Bij alle pilots heeft OOG met succes een aanvraag gedaan, wat de financieringsmix de afgelopen periode sterk heeft verbeterd. Het gaat hierbij om extra impuls gelden ter hoogte van circa €300.000,-. Een van de voorwaarden voor het verwerven van deze middelen is echter wel dat de lokale financiering deze subsidiebijdragen rechtvaardigt. Het huidige financiële kader op basis van de medianota voldoet hieraan.

Tot slot heeft demissionair staatssecretaris Uslu aangekondigd dat naar alle waarschijnlijkheid vanaf 2026 de lokale media-instellingen rechtstreeks door het Rijk zullen worden gefinancierd. Dit zal van invloed zijn op de uitkering in het gemeentefonds voor dit beleidsdoel. Op het moment is echter nog niet duidelijk hoe dit voornemen inhoudelijk en procesmatig vormgegeven zal worden. Mogelijke financiële consequenties zullen we zodra meer duidelijkheid geboden wordt meenemen binnen het kader van de gemeentelijke medianota.

Overige consequenties

nvt

Vervolg

Gedurende de looptijd van de nieuwe nota lokale publieke media-instelling zal in 2025 en 2027 opnieuw een kijk- en luisteronderzoek uitgevoerd worden. Daarnaast informeren wij uw raad zodra er meer duidelijkheid is over de mogelijke wijzigingen ten aanzien van de financiering en inrichting van het lokale mediabestel in de toekomst.

Lange Termijn Agenda

December 2023

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.